Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 647/2014
28.05.2015. године
Б е о г р а д

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Снежане Андрејевић, председника већа, Споменке Зарић и Лидије Ђукић, чланова већа, у парници тужиља Д.И. из Б., чији је пуномоћник М.Ц., адвокат из Б., В.М. и В.Н., обе из Б., чији је пуномоћник Д.Н., адвокат из Б., и М.А. из Б., чији је пуномоћник Б.С., адвокат из Б., против тужених ТПД Ј. АД из Б., чији је пуномоћник Р.Л., адвокат из Београда, и Т. ДОО за п.п. из Б.П., чији је пуномоћник М.Т., адвокат из Б., ради поништаја решења, враћања на рад и исплате, одлучујући о ревизијама тужиља Д.И., В.М. и В.Н., изјављеним против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 бр. 2736/12 од 03.12.2012. године, и о ревизији тужиље М.А., изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 бр. 2736/12 од 02.09.2013. године, у седници већа од 28.05.2015. године, донео је

П Р Е С У Д У

I ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване ревизије тужиља Д.И., В.М. и В.Н., све из Београда, изјављене против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 бр. 2736/12 од 03.12.2012. године.

II ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље М.А. из Београда изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 бр. 2736/12 од 02.09.2013. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 бр 6763/10 од 19.02.2010. године, која је исправљена решењем тог суда под истим бројем од 16.02.2011. године, ставом I изреке одбијен је тужбени захтев тужиље Д.И. да се поништи као незаконито решење ДОО М. ПЈ М.–С. од 28.02.2002. године којим јој је отказан уговор о раду и да се обавежу тужени да јој солидарно исплате неисплаћене зараде за период од 15.04.2002. године до 15.04.2006. године у појединачним месечним износима наведеним овим делом изреке са припадајућом законском затезном каматом од доспелости сваког износа до исплате, да јој за исти период уплате доприносе обавезног осигурања надлежним фондовима и да се првотужени обавеже да је врати на рад. Ставом II изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље В.М. да се поништи као незаконито решење о отказу уговора о раду првотуженог од 28.02.2002. године, и обавеже првотужени да је врати на рад, а да се првотужени и друготужени солидарно обавежу да јој

исплате на име неисплаћене зараде за период од 15.04.2002. године закључно са 15.03.2006. године месечне износе наведене изреком са припадајућом законском затезном каматом од доспелости сваког износа до исплате и уплате за исти период доприносе обавезног осигурања. Ставом III изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље В.Н. да се поништи као незаконито решење о отказу уговора о раду првотуженог од 28.02.2002. године, и да се првотужени обавеже да је врати на рад и исплати неисплаћене зараде у периоду од 15.04.2002. године закључно са 15.03.2006. године у појединачним месечним износима наведеним изреком са припадајућом законском затезном каматом од доспелости сваког износа до исплате, и да на име тужиље уплате неуплаћене доприносе обавезног осигурања. Ставом IV изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље М.А. да се поништи као незаконито решење М. ДОО ПЈ М.С. из Б., од 28.02.2002. године, којим јој је отказан уговор о раду и обавеже првотужени да је врати на рад, и да се првотужени и друготужени обавежу да јој солидарно накнаде неисплаћену зараду за период од марта 2002. године закључно са мартом 2009. године у појединачним месечним износима наведеним изреком са припадајућом законском затезном каматом, а за будући период месечно по 29.337,24 динара са припадајућом законском затезном каматом све до враћања тужиље на рад, и да јој уплате неуплаћене доприносе обавезног осигурања. Ставом V изреке не дозвољава се субјективно преиначење тужбе тужиље М.А.. Ставом VI изреке одбијен је предлог тужиље М.А. за доношење привремене мере. Ставом VII изреке одбијени су захтеви тужиља за накнаду трошкова парничног поступка. Ставом VIII изреке тужиље су обавезане да првотуженом исплате на име парничних трошкова 243.500,00 динара. Ставом IX изреке тужиље су обавезане да друготуженом накнаде парничне трошкове у износу од 255.500,00 динара. Ставом X изреке тужиље су ослобођене плаћања судских такси.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 бр. 2736/12, донетом после закључене расправе пред другостепеним судом дана 03.12.2012. године, ставом првим изреке укинута је првостепена пресуда у деловима става другог и трећег изреке којим су поништена решења првотуженог од 28.02.2002. године о отказу уговора о раду тужиљи В.М. и В.Н.. Ставом другим изреке укинута је првостепена пресуда у ставу трећем изреке. Ставом трећим изреке одбијени су тужбени захтеви тужиља В.М. и В.Н., за поништај решења о отказу уговора о раду од 28.02.2002. године. Ставом четвртим изреке потврђена је првостепена пресуда у ставу првом, у деловима става другог, трећег, седмог, осмог и деветог изреке који се односе на тужиље Д.И., В.М. и В.Н.. Ставом петим изреке одбијен је захтев тужиље Д.И. да се обавежу тужени да јој накнаде трошкове жалбеног поступка. Ставом шестим изреке одбијен је захтев првотуженог да се обавежу тужиље Д.И., В.М. и В.Н. да туженом накнаде трошкове жалбеног поступка. Ставом седмим изреке обавезане су тужиље Д.И., В.М. и В.Н. да туженом Т. ДОО као правном следбенику ХК С. АД накнаде солидарно парничне трошкове у износу од 32.400,00 динара са законском затезном каматом од 03.12.2012. године до исплате, а у преосталом делу захтев за трошкове поступка је одбијен.

Против наведене другостепене пресуде, тужиља Д.И. је благовремено преко пуномоћника изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Ревизију су благовремено преко пуномоћника изјавиле тужиље В.М. и В.Н., због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 бр. 2736/12 од 02.09.2013. године, ставом првим изреке одбијена је као неоснована жалба тужиље М.А. из Б., изјављена против пресуде Првог основног суда у Београду П1 бр. 6763/10 од 19.02.2010. године, исправљене решењем од 16.02.2011. године и ова пресуда је потврђена у односу на тужене ТПД J. и Т. ДОО, у ставовима четвртом, шестом, седмом, осмом и деветом изреке у деловима који се односе на тужиљу М.А.. Ставом другим изреке тужиља је обавезана да туженом Т. ДОО накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 80.250,00 динара. Ставом трећим изреке тужиља је обавезана да туженом J. АД исплати износ од 90.000,00 динара на име трошкова другостепеног поступка.

Против наведене другостепене пресуде тужиља М.А. благовремено је преко пуномоћника изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијане другостепене пресуде на основу члана 399. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 124/05, 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП („Службени гласник РС” бр. 72/11) и утврдио да ревизије тужиља нису основане.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијама тужиља неосновано се истиче битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, будући да су побијане пресуде јасне, разумљиве и садрже разлоге о битним чињеницама

Према утврђеном чињеничном стању, побијаним решењима од 28.02.2002. године, послодавац тужиља ДОО М. из Б.П., ПЈ М.-С. из Б., отказао је уговоре о раду тужиљама, које су обављале послове продавца, из разлога што је престала потреба за њиховим радом. Утврђено је право тужиља на одговарајућу отпремнину, и наведено да су тужиље проглашене за запослене за чијим је радом престала потреба и да им се не може обезбедити обављање других послова. Утврђено је да је дана 24.03.2000. године закључен уговор о припајању ДТП J. Акционарском друштву С. Б.П., закључно са 31.03.2000. године. С. преузима све запослене у J., као и запослене код његових закупаца, сву имовину, права и обавезе закључно са 31.03.2000. године. У погледу запослених, утврђено је да ће свима престати радни однос у J. са 31.03.2000. године с тим што ће од 01.04.2000. године засновати радни однос у С. или у новооснованој његовој ћерки фирми. Одлуком Управног одбора АД С. од 26.06.2000. године, основан је ДОО М. Б.П., целокупном имовином припојеног J. и посебним новчаним улогом оснивача. Ово предузеће преузело је и одређени број запослених, међу којима су биле и тужиље, које су преузете у пословну јединицу М.-С. у Београду, са укупно 146 запослених. Одлуком Управног одбора ДОО М. од 22.02.2000. године утврђена је потреба за

организационим променама и смањењем броја запослених што се односило и на пословну јединицу М.-С. у Б.. Утврђена је потреба за смањењем броја радника за 10%, међу којима су биле и тужиље, након чега им је побијаним решењима од 28.02.2002. године отказан уговор о раду, уз исплату отпремнине. У време доношења побијаних решења ДОО М. је постојао као самостално правно лице, па и после брисања припајања Ј., што је спроведено решењем Трговинског суда у Београду од 16.05.2002. године. Предузеће ДОО М. наставило је да постоји и после издвајања имовине припојеног Ј. и запослених затечених на дан 31.05.2002. године, када је закључен деобни биланс, а који су 25.07.2002. године донели одлуку о организовању друштвеног предузећа ДТП Ј., који је тужени у овом спору. Предузеће ДОО М. постојало је као самостално правно лице све до 30.08.2010. године, када је над њим отворен стечајни поступак. Утврђено је да је пословни простор где су тужиље радиле ДОО М. издао по основу уговора о закупу, Ц.М..

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је у побијаним другостепеним пресудама примењено материјално право када је одбијен тужбени захтев тужиља да се пониште као незаконита решења од 28.02.2002. године којима им је отказан уговор о раду, и обавежу тужени да им солидарно исплате неисплаћену зараду, као и припадајуће доприносе обавезног осигурања, и да се тужени Ј. обавеже да их врати на рад.

У поступку је утврђено да су побијана решења о отказу уговора о раду тужиљама од 28.02.2002. године донета од стране послодавца ДОО М. из Б.П., ПЈ М.-С. из Б., са којима су тужиље закључиле уговоре о раду и засновале радни однос са свим правима и обавезама према тада важећем Закону о раду („Службени гласник РС“ број 70/01, 73/01). Послодавац тужиља је донео побијана решења на основу члана 101. став 1. тачка 8. тада важећег Закона о раду, којим је прописано да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла, уз обавезу послодавца на исплату отпремнине у смислу члана 117. тог закона. У време доношења побијаних решења о отказу уговора о раду, послодавац тужиља (који нема својство туженог у ревизијском поступку) пословао је и деловао као самостално правно лице, тужени нису његови правни следбеници, па је правилан закључак у побијаним другостепеним пресудама да тужени нису пасивно легитимисани у радном спору у коме се испитује законитост решења о отказу уговора о раду. Правилно је такође утврђено да је тужиљама законито отказан уговор о раду, у смислу ч. 101. став 1. тачка 8. и 117. тада важећег Закона о раду, будући да је за њиховим радом престала потреба, и да није постојала могућност за њиховим радним ангажовањем.

Неосновано се ревизијама тужиља истиче да је тужени Ј. био у обавези да тужиље врати на рад по основу вансудског поравнања закљученог са АД С. од 09.04.2001. године. По основу овог поравнања, тужиље су ступиле на рад 09.04.2001. године код ДОО М. ПЈ М.С., с тим што су одмах упућене на плаћено одсуство уз право на накнаду зараде у висини од 60% од нето зараде продавца. Неосновано се такође ревизијама оспорава закључак нижестепених судова о недостатку пасивне легитимације на страни тужених и наводи да ДОО

М. није био активно привредно друштво још од 2002. године и да му је рачун био у блокади. Међутим, ово нису околности које утичу на постојање правног лица, односно његову страначку способност, у смислу члана 74. став 1. Закона о парничном поступку. Ревизијом тужиље М.А. не оспорава се чињенично стање везано за пасивну легитимацију тужених, које се у ревизији и не може оспоравати, у смислу члана 398. став 2. ЗПП, већ се неосновано оспорава правни закључак из побијане другостепене пресуде, који прихвата и Врховни касациони суд. Такође се неосновано ревизијом ове тужиље указује да јој је радни однос незаконито престао у смислу члана 101. став 1. Закона о раду, будући да није доказала да је послодавац могао да јој обезбеди обављање других послова, и да је послодавац на истим пословима запослио друго лице у року од три месеца од дана престанка радног односа, у смислу члана 101. ст. 3. и 5. Закона о раду. Стога се ревизијама тужиља неосновано истиче погрешна примена материјалног права.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 405. став 1. ЗПП.

Председник већа-судија
Снежана Андрејевић,с.р.